

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 4.2.2003
COM(2003) 54 definitief

2003/0025 (COD)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot vaststelling van een tweede fase van het communautair actieprogramma (2004-2008)
ter voorkoming van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen en ter bescherming
van slachtoffers en risicogroepen (het DAPHNE II-programma)**

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. INLEIDING

Op 31 december 2003 loopt het Daphne-programma (2000-2003)¹ af dat gericht is op de bestrijding van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen.

Voor dit programma werd 20 miljoen EUR uitgetrokken. Voor elk jaar van de tenuitvoerlegging werd een jaarlijks programma goedgekeurd waarin de doelstellingen en thematische prioriteiten zijn vastgesteld alsmede een oproep tot het indienen van voorstellen waarin de organisaties worden verzocht projecten voor eventuele medefinanciering in te dienen. Met deze begroting konden 140 projecten worden medegefinancierd.

Elk jaar werden, door middel van bezoeken aan de projecten, externe evaluaties uitgevoerd. In jaarlijkse samenvattende verslagen werden de resultaten en de impact van de gefinancierde projecten uiteengezet en werd een overzicht gegeven van de geleidelijke opbouw van degelijke en duurzame netwerken, van de methodologieën en van de werkzaamheden die op het terrein worden uitgevoerd ten behoeve van slachtoffers van geweld.

Het Daphne-programma, zijn projecten en resultaten worden binnen en buiten Europa erkend als een belangrijk programmeringsinstrument op het gebied van de bestrijding van geweld en als een model van goede praktijken op het gebied van de coördinatie van regionale beleidsmaatregelen en structuren met regionale samenwerkingsmaatregelen. Dit bleek onder andere duidelijk tijdens het Tweede Wereldcongres tegen seksuele uitbuiting van kinderen voor commerciële doeleinden dat in december 2001 plaatsvond in Yokohama.

De Commissie heeft in april 2002² bij het Europees Parlement en de Raad verslag uitgebracht over de tenuitvoerlegging van het programma tijdens de eerste twee jaar. Dit verslag was gebaseerd op een jaarlijkse follow-up en ex post evaluaties van de resultaten en de impact van de gefinancierde projecten. Uit het verslag blijkt dat het programma zijn doelstellingen bereikt, een toegevoegde waarde oplevert op Europees niveau en een aanvulling vormt op de nationale acties.

In september 2002 heeft het Europees Parlement in zijn resolutie³ over dit Daphne-verslag van de Commissie erop gewezen dat het Daphne-programma na 2003 moet worden voortgezet met grotere financiële steun.

Op de Europese Raad van Sevilla in juni 2002 presenteerde het Spaanse voorzitterschap *een leidraad inzake goede praktijken om het effect van geweld tegen vrouwen te beperken en dit verschijnsel volledig uit te schakelen* waarin werd verklaard dat het Daphne-programma niet alleen een goede praktijk is op het gebied van netwerkvorming van NGO's, maar dat het ook goede resultaten oplevert. De Raad drong erop aan dat de activiteiten op het gebied van de bestrijding van geweld tegen vrouwen op Europees niveau worden voortgezet.

¹ Besluit nr. 293/2000/EG, PB L 34 van 9.2.2000, blz. 1.

² COM(2002) 169 definitief., SEC(2002) 338.

³ A5-0233/2002 definitief.

Volgens de definitie van de Wereldgezondheidsorganisatie is gezondheid een toestand van volledig lichamelijk, geestelijk en sociaal welbevinden en niet de loutere afwezigheid van ziekte of handicap. Dit is tevens erkend in het Verdrag van de Verenigde Naties van 1979 inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, het Verdrag van de Verenigde Naties van 1989 inzake de rechten van het kind en het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie, het Verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie van 1999 betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid (nr. 182), de Verklaring van Wenen van 1993 over de uitbanning van geweld tegen vrouwen, de Verklaring en het Actieplatform van de in 1995 in Peking gehouden Vierde Wereldvrouwenconferentie en de conclusies van de Raad over de herziening van de tenuitvoerlegging door de lidstaten en de instellingen van de EU van het Actieplatform van Peking⁴ in 2002, de Verklaring en het Actieplan tegen de seksuele uitbuiting van kinderen om commerciële redenen die zijn goedgekeurd op het in 1996 in Stockholm gehouden Wereldcongres en aangevuld met de op het tweede Wereldcongres in 2001 goedgekeurde algemene toezegging van Yokohama, de Verklaring en het Actieplan van de regionale Conferentie Europa-Centraal-Azië met het oog op de voorbereiding van het Congres van Yokohama (Boedapest, november 2001), de Verklaring van Lissabon van 1998 betreffende beleidsmaatregelen en programma's voor jongeren aangenomen op de Wereldconferentie van ministers voor jeugdzaken, en het VN-protocol inzake mensenhandel, in het bijzonder de handel in vrouwen en kinderen, dat de Overeenkomst van de Verenigde Naties over grensoverschrijdende georganiseerde misdaad aanvult.

Het Europees Parlement heeft met het oog op de bestrijding van dergelijk geweld de Commissie verzocht actieprogramma's op te stellen en te implementeren, onder andere in zijn resoluties van 18 januari 1996 over de mensenhandel⁵, van 19 september 1996 over minderjarige slachtoffers van geweldsmisdrijven⁶, van 12 december 1996 over maatregelen ter bescherming van minderjarigen in de Europese Unie⁷, van 16 december 1997 inzake vrouwenhandel voor seksuele exploitatie⁸, van 2 mei 2000⁹ inzake de mededeling van de Commissie *over nieuwe maatregelen ter bestrijding van de vrouwenhandel*¹⁰, en van 20 september 2001 inzake genitale verminking van vrouwen¹¹.

Rekening houdend met de aard van de aan de orde gestelde problemen is het van essentieel belang dat voor een gecoördineerde en multidisciplinaire aanpak wordt gekozen waarbij alle partijen worden betrokken die verantwoordelijk zijn voor de bestrijding van deze misdaden op Europees niveau. De totstandbrenging van een kader voor opleiding, voorlichting, studie en uitwisseling van goede praktijken ten behoeve van de met de bestrijding van geweld in alle vormen belaste instanties zou het mogelijk moeten maken dit geweld op een efficiëntere manier te voorkomen en te bestrijden.

⁴ Doc 14074/02, nog niet gepubliceerd in het Publicatieblad.

⁵ PB C 32 van 5.2.1996, blz. 88.

⁶ PB C 320 van 28.10.1996, blz. 190.

⁷ PB C 20 van 20.1.1997, blz. 170.

⁸ PB C 14 van 19.1.1998, blz. 39.

⁹ A5-0127/2000, PB C 59 van 23.2.2001, blz. 307

¹⁰ COM(1998) 726.

¹¹ 2001/2035(INI), PB C 77E van 28.3.2002, blz. 22-126.

2. HET VOORSTEL VOOR EEN BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD: ONTWIKKELINGEN

Het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een tweede fase van het Daphne-programma is gebaseerd op de ervaring die is opgedaan bij de tenuitvoerlegging van het huidige programma. De structuur van dit voorstel is dezelfde als die van het eerste Daphne-programma in 2000. Het is ook niet de bedoeling het toepassingsgebied ervan te wijzigen.

Alle vormen van geweld (geweld binnen het gezin, op school, in instellingen, op de arbeidsplaats, seksuele uitbuiting voor commerciële doeleinden, genitale verminking, gevolgen voor de gezondheid, geweld ten aanzien van de partner, mensenhandel, behandeling van de daden enz.) blijven belangrijk en moeten het voorwerp uitmaken van acties. De organisaties die verantwoordelijk zijn voor slachtofferhulp, zijn nog steeds het beste middel om de begunstigden van deze acties te bereiken en te helpen. Daarnaast komen ook opleidingsinstellingen, universiteiten, vrijwilligersorganisaties, onderzoekscentra en plaatselijke overheden, zoals het gemeentebestuur, in aanmerking voor het programma.

Het programma zal bijdragen tot de algemene doelstelling die erin bestaat aan de burgers een hoog niveau van bescherming tegen geweld te bieden, met inbegrip van de bescherming van hun lichamelijke en geestelijke gezondheid binnen het kader van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. Het is de bedoeling alle vormen van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen te voorkomen en te bestrijden. Op die manier zal het programma bijdragen tot de gezondheid en het sociale welzijn.

De voorgestelde instrumenten zijn:

- inventarisering en uitwisseling van goede praktijken en opgedane ervaring;
- analytische studies per categorie en onderzoek;
- werkzaamheden op het terrein waarbij de begunstigden zijn betrokken;
- oprichting van duurzame multidisciplinaire netwerken;
- opleiding en samenstelling van didactisch materiaal;
- ontwikkeling en tenuitvoerlegging van programma's voor de begeleiding van de daders, enerzijds, en de slachtoffers, anderzijds;
- ontwikkeling en tenuitvoerlegging van acties voor de bewustmaking van specifieke doelgroepen, ontwikkeling van materiaal ter aanvulling van het reeds bestaande materiaal of aanpassing aan en gebruik van bestaand materiaal in andere geografische gebieden of ten behoeve van andere doelgroepen;
- verspreiding van de in het kader van het Daphne-programma verkregen resultaten: aanpassing, overdracht en gebruik door andere begunstigden of in andere geografische gebieden.

De voorgestelde structuur sluit ook aan bij de door het Europees Parlement in zijn resolutie geformuleerde verzoeken en is gebaseerd op door de Spaanse en Deense voorzitterschappen van de Raad genomen initiatieven alsmede op de lessen die door de Commissie zijn getrokken

uit de tenuitvoerlegging van het huidige Daphne-programma. Deze structuur heeft het mogelijk gemaakt een nieuwe terminologie en nieuwe soorten acties te ontwikkelen:

- er wordt voorgesteld een deel van de jaarlijkse financiering voor te behouden voor *projecten op ruime schaal* waardoor grotere partnerschappen tot stand kunnen worden gebracht om uitgebreide activiteiten te implementeren. De communautaire financiering van deze projecten kan worden opgetrokken tot 250 000 EUR (t.o.v. de huidige 125 000 EUR);
- het voorstel voorziet in *aanvullende acties* zoals studies, ontwikkeling van indicatoren, gegevensverzameling, verspreiding van resultaten, studiebijeenkomsten, vergaderingen van deskundigen of andere activiteiten om de basiskennis van het programma uit te breiden en om de in het kader van dit programma verkregen informatie en resultaten te verspreiden.

Voorgesteld wordt de medefinanciering te beperken tot 80% van de totale kosten van het project.

Wegens de grote belangstelling voor het vorige programma en de toetreding van de nieuwe lidstaten werd het voorgestelde financiële referentiebedrag voor het programma verhoogd. In het voorstel wordt een financieel referentiebedrag genoemd van 65 miljoen EUR. Deze verhoging is in de eerste plaats gerechtvaardigd door het feit dat in het vorige Daphne-programma slechts 13% van de ontvangen voorstellen kon worden gefinancierd en dat tenminste het dubbele daarvan had moeten worden uitgevoerd. Bovendien zal de vraag nog groter worden door de toetreding van tien nieuwe lidstaten. Hun bevolking is kleiner, maar de problemen op het gebied van geweld zijn daar ernstiger. Dit betekent dat in die landen de behoefte aan acties reëel is.

Er zijn soms discrepanties tussen de gebieden die worden bestreken door de bij de Commissie ingediende voorstellen en de in de jaarlijkse werkprogramma's vastgestelde thematische prioriteiten. Dit kon worden opgemaakt uit de externe evaluaties van het vorige programma. Bijgevolg wordt voorgesteld dat elk jaar in het jaarlijkse werkprogramma een aantal specifieke acties wordt vastgesteld waarbij het type (voorlichtingscampagnes, studies, specifieke vormen van geweld, enz.) alsmede de doelgroepen en de thema's nader worden toegelicht. Op die manier kunnen de acties meer gericht zijn en kan hun impact worden vergroot.

Uitgaande van de opgedane ervaring, maar ook van de in de resolutie van het Europees Parlement geformuleerde voorstellen kan worden gezegd dat de programma's moeten voorzien in aanvullende maatregelen om, wat betreft de verspreiding van resultaten en de kennis van de verschillende aspecten van geweld, de doelstellingen op een efficiëntere manier te verwezenlijken. De Commissie zou in haar jaarlijks werkprogramma onderwerpen en thema's kunnen vaststellen waarvoor zij directe acties wenst. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van indicatoren om het geweld te meten, de invoering van een procedure om geregeld en op duurzame wijze gegevens te verzamelen, het identificeren van de beleidsaspecten van de in het kader van de projecten gefinancierde werkzaamheden of de verspreiding van de uit deze projecten voortvloeiende goede praktijken. Aangezien deze acties rechtstreeks van belang zijn voor de Commissie moet zij zelf de technische specificaties vaststellen en zich niet baseren op externe voorstellen. Deze acties zullen het mogelijk maken de basiskennis van het programma uit te breiden en de goede praktijken te verspreiden, hetgeen het uiteindelijke doel is van het programma. Deze acties kunnen voor 100% worden medegefinancierd. Het percentage van de jaarlijkse kredieten die voor deze aanvullende maatregelen kunnen worden gebruikt, is echter beperkt tot 15%.

De voor de tenuitvoerlegging van het programma voorgestelde comitéprocedure is gebaseerd op het Besluit van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden¹², zoals ook het geval was voor het vorige Daphne-programma. Voorgesteld wordt de maatregelen voor de uitvoering van het programma aan te passen overeenkomstig de raadplegingsprocedure.

3. HET VOORSTEL VOOR EEN BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD: ARTIKELN

Artikel 1

In artikel 1 wordt de tweede fase van het Daphne-programma vastgesteld en wordt bepaald dat deze fase vijf jaar zal duren en aanvangt op 1 januari 2004.

Artikel 2

In artikel 2 worden de doelstellingen van het programma vastgelegd. Vervolgens worden de in het kader van het programma uit te voeren acties ontwikkeld, met name de transnationale en de aanvullende acties. De eerste zijn gebaseerd op projecten die zijn geselecteerd naar aanleiding van een oproep tot het indienen van voorstellen; de tweede moeten worden uitgevoerd op initiatief van de Commissie.

Artikel 3

In artikel 3 wordt aangegeven welke soorten organisaties en welke geografische gebieden aan het programma kunnen deelnemen. Ook wordt vermeld welke minimumvoorwaarden in acht moeten worden genomen om voor het programma in aanmerking te komen, zoals het minimum aantal partners en de duur.

Artikel 4

In artikel 4 is een lijst van de door het programma bestreken activiteiten opgenomen. Deze activiteiten worden verder ontwikkeld en toegelicht in de bijlage.

Artikel 5

Lid 1 heeft betrekking op de begrotingsregels die van toepassing zijn op het programma, terwijl in de daaropvolgende leden de basisbeginselen voor de financiering van de acties zijn aangegeven.

Artikel 6

Artikel 6 heeft betrekking op de uitvoering van het programma. In lid 1 wordt vermeld dat het programma door de Commissie wordt uitgevoerd. In de volgende twee leden worden de basisregels aangegeven die met het oog op de selectie van de projecten in acht moeten worden genomen. In lid 4 wordt uitgelegd dat bij de uitvoering van het programma de regels betreffende de steunverlening van een comité worden gevolgd.

¹² PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23-26.

Artikel 7

In lid 1 wordt bepaald dat de Commissie bij de uitvoering van het programma wordt bijgestaan door een comité dat bestaat uit een vertegenwoordiger van elke lidstaat. In lid 2 wordt aangegeven dat bij de uitvoering van het programma de raadplegingsprocedure moet worden toegepast. Deze procedure is gebaseerd op Besluit nr. 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999.

Artikel 8

In artikel 8 wordt bepaald dat de Commissie instaat voor de evaluatie en de follow-up van het programma. Tevens wordt aangegeven dat de Commissie halverwege en na de voltooiing van het programma verslag moet uitbrengen bij het Europees Parlement en de Raad.

Artikel 9

In artikel 9 wordt bepaald dat het besluit tot vaststelling van het programma in werking treedt twintig dagen na zijn bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot vaststelling van een tweede fase van het communautair actieprogramma (2004-2008)
ter voorkoming van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen en ter bescherming
van slachtoffers en risicogroepen (het DAPHNE II-programma)**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en met name op artikel 152,

Gezien het voorstel van de Commissie,¹³

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité,¹⁴

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,¹⁵

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Fysiek, seksueel en psychologisch geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen vormt een inbreuk op hun recht op leven, veiligheid, vrijheid, waardigheid en lichamelijke en emotionele integriteit en een ernstige bedreiging voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de slachtoffers van dergelijk geweld. De gevolgen van dergelijk geweld doen zich zo erg gevoelen in de gehele Gemeenschap dat zij een echte plaag zijn op gezondheidsgebied en een belemmering vormen voor veilig, vrij en rechtvaardig burgerschap.
- (2) Het is belangrijk dat de ernstige onmiddellijke en lange termijngevolgen worden erkend die geweld kan hebben op het gebied van gezondheid, psychologische en sociale ontwikkeling, gelijke kansen van de betrokkenen en voor personen, gezinnen en gemeenschappen alsook wat betreft de hoge sociale en economische kosten voor de maatschappij in haar geheel.

¹³ PB C van , blz. .

¹⁴ PB C van , blz. .

¹⁵ PB C van , blz. .

- (3) Volgens de definitie van de Wereldgezondheidsorganisatie is gezondheid een toestand van volledig lichamelijk, geestelijk en sociaal welbevinden en niet de loutere afwezigheid van ziekte of handicap. Volgens een resolutie¹⁶ die tijdens de 49e Algemene Vergadering van de Wereldgezondheidsorganisatie in 1996 in Genève werd goedgekeurd, is geweld een van de belangrijkste mondiale problemen op het gebied van de volksgezondheid. In *het Wereldverslag over geweld en gezondheid* dat door de Wereldgezondheidsorganisatie op 3 oktober 2002 in Brussel werd gepresenteerd, wordt aanbevolen elementaire preventieve acties te bevorderen, meer maatregelen te nemen ten behoeve van slachtoffers van geweld en de samenwerking en uitwisseling van informatie over het voorkomen van geweld te intensiveren.
- (4) Deze beginselen worden erkend in talrijke overeenkomsten, verklaringen en protocollen van belangrijke internationale instellingen zoals de Verenigde Naties, de Internationale Arbeidsorganisatie, de Wereldvrouwenconferenties en het Wereldcongres tegen de seksuele uitbuiting van kinderen om commerciële redenen. Deze belangrijke werkzaamheden van internationale organisaties moeten worden aangevuld met die van de Europese Unie. In artikel 3, punt p) van het Verdrag wordt immers bepaald dat het optreden van de Gemeenschap voorziet in een bijdrage tot het verwezenlijken van een hoog niveau van bescherming van de gezondheid.
- (5) Het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie bevestigt onder andere opnieuw het recht op menselijke waardigheid, gelijkheid en solidariteit¹⁷. Het omvat een aantal specifieke bepalingen betreffende de bescherming en bevordering van de lichamelijke en geestelijke integriteit, de gelijke behandeling van mannen en vrouwen, kinderrechten en non-discriminatie alsmede het verbod van onmenselijke of vernederende behandelingen, slavernij, dwangarbeid en kinderarbeid.
- (6) Het Europees Parlement heeft de Commissie verzocht actieprogramma's op te stellen en uit te voeren ter bestrijding van dergelijk geweld, onder andere in zijn resolutie van 2 mei 2000¹⁸ inzake de mededeling van de Commissie *Nieuwe maatregelen ter bestrijding van de vrouwenhandel*¹⁹, en in die van 20 september 2001 inzake genitale verminking van vrouwen²⁰.
- (7) Het uit hoofde van Besluit nr. 293/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 januari 2000 tot vaststelling van een communautair actieprogramma (het programma Daphne) (2000-2003) betreffende preventieve maatregelen ter bestrijding van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen²¹ opgezette actieprogramma heeft bijgedragen tot een grotere bewustwording van deze problematiek in de Europese Unie en heeft geleid tot meer samenwerking tussen de organisaties die in de lidstaten actief zijn op het gebied van geweldbestrijding.

¹⁶ Resolutie WHA49.25.

¹⁷ PB C 364 van 18.12.2000, blz. 1.

¹⁸ A5-0127/2000, PB C 59 van 23.2.2001, blz. 307.

¹⁹ COM(1998) 726.

²⁰ 2001/2035(INI), PB C 77E van 28.3.2002, blz. 22-126.

²¹ PB L 34 van 9.2.2000, blz. 1.

- (8) Het Daphne-programma (2000-2003) heeft een overweldigende respons gekregen waardoor duidelijk blijft dat het voorziet in een wezenlijke behoefte in de vrijwilligerssector. De gefinancierde projecten hebben thans reeds een multipilatoreffect op activiteiten van niet-gouvernementele organisaties en instellingen in Europa. Gedurende de eerste fase heeft dit programma reeds in aanzienlijke mate bijgedragen tot de ontwikkeling van het EU-beleid op het gebied van geweld, mensenhandel, seksueel misbruik en pornografie met gevolgen die zich doen gevoelen ver buiten de grenzen van de Europese Unie, zoals vermeld in het tussentijds verslag van het Daphne-programma.
- (9) In zijn resolutie van 4 september 2002²² inzake het tussentijds overzicht van het Daphne-programma 2000-2003²³ benadrukt het Europees Parlement dat het Daphne-programma voldoet aan een basisbehoefte aan doeltreffende strategieën om geweld te bestrijden en dat het na 2003 moet worden voortgezet. Voorts wordt de Commissie in de resolutie opgeroepen om een voorstel in te dienen voor een nieuw actieprogramma waarin de sedert 1997 opgedane ervaring wordt opgenomen en de nodige kredieten worden toegekend.
- (10) Het is wenselijk dat de continuïteit van de door het Daphne-programma (2000-2003) ondersteunde projecten wordt gegarandeerd, dat wordt voortgebouwd op de opgedane ervaring en de gelegenheid wordt geboden om permanente, uit deze ervaring voortvloeiende Europese toegevoegde waarde te verstrekken en dat een tweede fase van het programma wordt vastgesteld.
- (11) De Gemeenschap kan aan de acties van de lidstaten op het gebied van de preventie van geweld, misbruik en seksuele uitbuiting ten aanzien van vrouwen, jongeren en kinderen en de bescherming van slachtoffers en risicogroepen een toegevoegde waarde verschaffen door de verspreiding en uitwisseling van informatie en ervaringen, de bevordering van een innoverende benadering, de gezamenlijke vaststelling van prioriteiten, de ontwikkeling van de nodige netwerken, de selectie van projecten in de gehele Gemeenschap en het motiveren en mobiliseren van alle betrokken partijen. Op dezelfde manier kunnen goede praktijken worden vastgesteld en gestimuleerd.
- (12) Dit programma kan een dergelijke toegevoegde waarde opleveren door goede praktijken vast te stellen en te stimuleren, innovatie aan te moedigen en ervaringen betreffende de in de lidstaten uitgevoerde acties uit te wisselen, met inbegrip van uitwisseling van informatie over de diverse tot stand gekomen wettelijke bepalingen en behaalde resultaten. Ten einde de doelstellingen van het programma te verwezenlijken en de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk te gebruiken moeten de gebieden waarop activiteiten moeten worden uitgevoerd, met veel zorg worden gekozen door de projecten te selecteren die een grotere communautaire toegevoegde waarde verschaffen en de weg openen voor de verspreiding van innoverende ideeën op het gebied van preventie van geweld in het kader van een multidisciplinaire aanpak.

²² 2001/2265(INI).

²³ COM(2002) 169 definitief, SEC(2002) 338.

- (13) Daarom is het overeenkomstig de in artikel 5 van het Verdrag vervatte subsidiariteits- en evenredigheidsbeginselen beter dat de doelstellingen van de voorgestelde actie (ter voorkoming en bestrijding van alle vormen van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen) door de Gemeenschap worden verwezenlijkt aangezien een gecoördineerde en multidisciplinaire aanpak noodzakelijk is voor de totstandbrenging van transnationale structuren voor opleiding, informatie, studie en uitwisseling van goede praktijken en de selectie van projecten voor de gehele Gemeenschap. Dit besluit blijft beperkt tot hetgeen minimaal vereist is om deze doelstellingen te verwezenlijken en gaat niet verder dan wat met het oog daarop noodzakelijk is.
- (14) Deze fase van het programma zou een looptijd van vijf jaar moeten hebben om ervoor te zorgen dat voldoende tijd beschikbaar is om de acties uit te voeren die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de vastgestelde doelstellingen en de nodige lessen te trekken uit de opgedane ervaring en deze te integreren in de goede praktijken die in de gehele Europese Unie worden toegepast.
- (15) Overeenkomstig artikel 2 van Besluit nr. 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden²⁴ moeten de maatregelen voor de uitvoering van dit besluit worden goedgekeurd aan de hand van de raadplegingsprocedure van artikel 3 van dit besluit.
- (16) Bij dit besluit wordt een financieel kader vastgesteld dat voor de begrotingsautoriteit gedurende de volledige looptijd van het programma het voornaamste referentiepunt vormt in de zin van punt 33 van het Interinstitutioneel Akkoord van 6 mei 1999 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie over de begrotingsdiscipline en de verbetering van de begrotingsprocedure²⁵.

BESLUITEN:

Artikel 1

Voorwerp en werkingssfeer

Er wordt een tweede fase vastgesteld van het Daphne-programma ter voorkoming van alle vormen van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen en ter bescherming van slachtoffers en risicogroepen ("het programma") voor de periode van 1 januari 2004 tot en met 31 december 2008; deze periode kan worden verlengd.

Met het oog op dit programma omvat de term "kinderen" personen tot 18 jaar overeenkomstig de internationale instrumenten betreffende de rechten van het kind.

Projectactiviteiten die in het bijzonder gericht zijn tot groepen begunstigden zoals bijvoorbeeld personen van 13 tot 19 jaar (teenagers) of personen van 12 tot 25 jaar zullen worden beschouwd als zijnde bestemd voor de categorie "jongeren".

²⁴ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

²⁵ PB L 172 van 18.6.1999, blz. 1.

Artikel 2

Doelstellingen van het programma

1. Het programma draagt bij tot het algemene doel dat erin bestaat aan de burgers een hoog niveau van bescherming tegen geweld te verschaffen, met inbegrip van bescherming van hun lichamelijke en geestelijke gezondheid.

Het programma is erop gericht alle vormen van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen te voorkomen en te bestrijden door preventieve maatregelen te nemen en slachtoffers te helpen, waarbij met name ervoor wordt gezorgd dat zij in de toekomst niet worden blootgesteld aan geweld. Het is tevens de bedoeling niet-gouvernementele organisaties en andere op dit gebied actieve organisaties bij te staan en aan te moedigen.

2. De acties die in het kader van het programma moeten worden uitgevoerd en die vermeld zijn in de bijlage, zijn bestemd om:

(a) transnationale acties te bevorderen teneinde:

- (i) multidisciplinaire netwerken op te richten, in het bijzonder ter ondersteuning van slachtoffers van geweld en risicogroepen;
- (ii) de ontwikkeling te garanderen van de basiskennis, de uitwisseling van informatie en de vaststelling en verspreiding van goede praktijken, met name door opleiding, studiebezoeken en uitwisseling van personeel;
- (iii) doelgroepen zoals beroepsbeoefenaars, bevoegde instanties en bepaalde componenten van het grote publiek meer bewust te maken van de problematiek zodat zij een beter inzicht krijgen in het beginsel van de nultolerantie en om slachtofferhulp en het melden van gevallen van geweld bij de bevoegde autoriteiten aan te moedigen;
- (iv) de verschijnselen in verband met geweld te bestuderen, na te gaan welke elementen op alle niveaus van de maatschappij geweld veroorzaken en deze te bestrijden;

- (b) op initiatief van de Europese Commissie aanvullende acties uit te voeren zoals studies, het vaststellen van indicatoren, het verzamelen van gegevens, het organiseren van studiebijeenkomsten en ontmoetingen van deskundigen of andere activiteiten om de basiskennis van het programma uit te breiden en de in het kader van het programma verkregen informatie te verspreiden.

Artikel 3

Toegang tot het programma

1. Het programma staat open voor particuliere en overheidsorganisaties en voor openbare instellingen (plaatselijke autoriteiten op gemeentelijk niveau, universiteitsfaculteiten en onderzoekscentra) die actief zijn op het gebied van preventie van en bescherming tegen geweld ten aanzien van kinderen, jongeren en vrouwen of die hulp verlenen aan slachtoffers.

2. Het programma staat open voor:
 - (a) de EER-landen overeenkomstig de in de EER-Overeenkomst vastgestelde voorwaarden;
 - (b) de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld in de Europa-Overeenkomsten en hun aanvullende protocollen en in de besluiten met betrekking tot de respectieve associatieraden;
 - (c) Cyprus, Malta en Turkije, op basis van de bilaterale overeenkomsten die met deze landen moeten worden gesloten.
3. Om in aanmerking te komen voor financiering in het kader van het programma moeten bij het project ten minste twee lidstaten zijn betrokken, moet de looptijd ten hoogste twee jaar bedragen en moet het gericht zijn op de tenuitvoerlegging van de in artikel 2 vastgestelde doelstellingen.

Artikel 4

Activiteiten in het kader van het programma

Het programma omvat de volgende soorten activiteiten:

- (a) inventarisering en uitwisseling van goede praktijken en opgedane ervaring;
- (b) analytische studies per categorie en onderzoek;
- (c) werkzaamheden op het terrein waarbij de begunstigden, met name kinderen en jongeren, in alle fasen worden betrokken bij de opzet, tenuitvoerlegging en evaluatie van het project;
- (d) oprichting van duurzame multidisciplinaire netwerken;
- (e) opleiding en samenstelling van didactisch materiaal;
- (f) ontwikkeling en uitvoering van programma's voor de begeleiding van de ouders, enerzijds, en de slachtoffers, anderzijds;
- (g) ontwikkeling en tenuitvoerlegging van acties voor de bewustmaking van specifieke doelgroepen, ontwikkeling van materiaal ter aanvulling van het reeds bestaande materiaal of aanpassing aan en gebruik van het reeds bestaande materiaal in andere geografische gebieden of ten behoeve van andere doelgroepen;
- (h) verspreiding van de in het kader van het programma verkregen resultaten, met inbegrip van hun aanpassing, overdracht en gebruik door andere begunstigden of in andere geografische gebieden.

Artikel 5

Begroting

1. Het financieel kader voor de tenuitvoerlegging van het programma voor de periode 2004 tot en met 2008 wordt vastgesteld op 41 miljoen EUR.
2. De jaarlijkse kredieten worden door de begrotingsautoriteit vastgesteld overeenkomstig de financiële vooruitzichten.
3. De financieringsbesluiten worden gevolgd door subsidieovereenkomsten tussen de Commissie en de begunstigden van de subsidie.
4. Het aandeel van de financiële steunverlening uit de gemeenschapsbegroting bedraagt niet meer dan 80% van de totale kosten van het project.

De in artikel 2, paragraaf 2, onder b), bedoelde aanvullende acties kunnen tot 100% worden gefinancierd, doch wel binnen de grens van 15% van de kredieten die jaarlijks voor het programma worden toegekend.

Artikel 6

Tenuitvoerlegging van het programma

1. De Commissie is verantwoordelijk voor het beheer en de tenuitvoerlegging van het programma.
2. De Commissie zorgt bij de tenuitvoerlegging van het programma voor een evenwichtige benadering ten aanzien van de drie doelgroepen, namelijk kinderen, jongeren en vrouwen.
3. De Commissie zorgt voor een evenwicht tussen de kleine en grote projecten door een deel van de jaarlijkse begroting toe te wijzen aan grootschalige projecten waardoor grotere partnerschappen mogelijk worden voor de tenuitvoerlegging van uitgebreide activiteiten.
4. De voor de uitvoering van dit besluit vereiste maatregelen worden goedgekeurd overeenkomstig de raadplegingsprocedure van artikel 7, lid 2.

Artikel 7

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité dat bestaat uit vertegenwoordigers van de lidstaten en wordt voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.
2. Wanneer naar dit punt wordt verwezen wordt de in artikel 3 van Besluit nr. 1999/468/EG vastgestelde raadplegingsprocedure toegepast overeenkomstig artikel 7, lid 3, en artikel 8.

Artikel 8

Toezicht en evaluatie

1. De Commissie neemt alle maatregelen die noodzakelijk zijn om te zorgen voor toezicht op en doorlopende evaluatie van het programma, rekening houdend met de in artikel 1 en in de bijlage bedoelde algemene en specifieke doelstellingen.
2. Halverwege dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een evaluatieverslag in waarin de relevantie, het nut, de duurzaamheid, de doelmatigheid en de efficiëntie van de reeds in het kader van Daphne II uitgevoerde activiteiten worden beoordeeld. Dit verslag omvat een ex ante evaluatie ter ondersteuning van eventuele toekomstige acties.
3. Bij de voltooiing van het programma dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een eindverslag in.
4. De onder de leden 2 en 3 van dit artikel bedoelde verslagen worden tevens toegezonden aan het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.

Artikel 9

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na zijn bekendmaking in *het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Gedaan te Brussel, op

Voor het Europees Parlement
De Voorzitter

Voor de Raad
De Voorzitter

BIJLAGE

SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN EN ACTIES

I. TRANSNATIONALE ACTIES:

1. INVENTARISERING EN UITWISSELING VAN GOEDE PRAKTIJKEN EN OPGEDANE ERVARING

Doelstelling: *de uitwisseling, de aanpassing en het gebruik van goede praktijken ondersteunen en aanmoedigen zodat deze in een ander kader of in andere geografische gebieden kunnen worden toegepast.*

Op gemeenschapsniveau de uitwisseling bevorderen en stimuleren van goede praktijken op het gebied van ondersteuning en bescherming van kinderen, jongeren en vrouwen - slachtoffers of risicogroepen - waarbij vooral de nadruk wordt gelegd op de volgende punten:

- a) preventie (algemeen of gericht op specifieke groepen);
- b) bescherming en ondersteuning van slachtoffers (psychologische en medische hulp, opleiding en reïntegratie in het sociale en beroepsleven);
- c) procedures ter bescherming van de belangen van kinderen, jongeren en vrouwen die het slachtoffer zijn van geweld;
- d) het meten van de daadwerkelijke gevolgen van de verschillende soorten geweld in Europa om op passende wijze daarop te kunnen reageren.

2. ANALYTISCHE STUDIES PER CATEGORIE EN ONDERZOEK

Doelstelling: *de aan geweld gerelateerde verschijnselen bestuderen.*

Onderzoeksactiviteiten en analytische studies per categorie op het gebied van geweld ondersteunen om onder andere:

- a) na te gaan welke oorzaken, omstandigheden en mechanismen aan de basis liggen van het ontstaan en de toename van het geweld en de evaluatie daarvan;
- b) bestaande preventie- en beschermingsmodellen te analyseren en te vergelijken;
- c) preventie- en beschermingspraktijken te ontwikkelen;
- d) de impact van het geweld te evalueren - ook uit het oogpunt van de gezondheid - zowel wat de slachtoffers als wat de maatschappij in haar geheel betreft, met inbegrip van de economische kosten.

3. WERKZAAMHEDEN OP HET TERREIN WAARBIJ DE BEGUNSTIGDEN ZIJN BETROKKEN

Doelstelling: *de op het gebied van preventie en bescherming tegen geweld beproefde methoden ten uitvoer leggen.*

De tenuitvoerlegging van methoden, opleidingsmodules en ondersteunende acties (zowel op psychologisch, medisch, juridisch gebied als op dat van de reïntegratie), waarbij de begunstigden actief betrokken zijn, ondersteunen.

4. OPRICHTING VAN DUURZAME MULTIDISCIPLINAIRE NETWERKEN

Doelstelling: *de samenwerking ondersteunen en stimuleren van zowel niet-gouvernementele organisaties (NGO's) als van andere organisaties, met inbegrip van de plaatselijke overheden (op gemeentelijk niveau), die actief zijn op het gebied van geweldbestrijding.*

De oprichting en versterking van multidisciplinaire netwerken ondersteunen en de samenwerking tussen NGO's en verschillende organen en overheidsinstanties stimuleren en steunen teneinde de kennis van en het inzicht in de rol van elkeen te verbeteren en veelomvattende multidisciplinaire steun te verstrekken aan slachtoffers van geweld en risicopersonen.

Om de problemen op het gebied van het geweld aan te pakken, voeren de netwerken met name acties uit om:

- a) een gemeenschappelijk kader te ontwikkelen voor de analyse van geweld, met inbegrip van de definitie van de verschillende soorten geweld, de oorzaken en de gevolgen ervan, en voor de tenuitvoerlegging van passende multisectorale maatregelen;
- b) de verschillende soorten maatregelen en praktijken te evalueren die bestemd zijn om geweld te voorkomen en op te sporen en de slachtoffers van geweld te helpen, met name om erop toe te zien dat zij nooit meer worden blootgesteld aan dit verschijnsel en om hun doeltreffendheid te beoordelen;
- c) acties te bevorderen om dit probleem zowel op internationaal als nationaal niveau te behandelen.

5. OPLEIDING EN SAMENSTELLING VAN DIDACTISCH MATERIAAL

Doelstelling: *didactisch materiaal ontwikkelen met het oog op de preventie van geweld.*

Didactisch materiaal ontwikkelen en testen dat betrekking heeft op de preventie van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen en op het beheer van conflicten, voor gebruik op scholen en in onderwijsinstellingen voor volwassenen.

6. ONTWIKKELING EN TENUITVOERLEGGING VAN PROGRAMMA'S VOOR DE BEGELEIDING VAN DADERS EN SLACHTOFFERS

Doelstelling: *maatregelen ontwikkelen en ten uitvoer leggen ter begeleiding van de daders, enerzijds, en de slachtoffers, anderzijds, ten einde geweld te voorkomen.*

Het opsporen van de mogelijke oorzaken, omstandigheden en mechanismen die aan de basis liggen van het ontstaan en de toename van geweld, met inbegrip van het karakter en de motivering van de daders en van degenen die geweld gebruiken voor commerciële doeleinden, zoals bij seksuele uitbuiting.

Behandelingen ontwikkelen, testen en toepassen die gebaseerd zijn op de hieruit getrokken conclusies.

7. GERICHTE BEWUSTMAKINGSACTIVITEITEN

Doelstelling: *een grotere bewustmaking van en meer inzicht in het verschijnsel "geweld", alsmede preventie van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen teneinde het beginsel van de nultolerantie te bevorderen, slachtoffers en risicogroepen te helpen en het melden van geweld te stimuleren.*

De volgende acties komen in aanmerking voor financiering:

- a) ontwikkeling en tenuitvoerlegging van voorlichtings- en bewustmakingsactiviteiten die gericht zijn op kinderen, jongeren en vrouwen, met name op het gebied van potentieel gevaar voor geweld en de manier waarop dit kan worden vermeden; andere doelgroepen zijn bijvoorbeeld specifieke beroepscategorieën zoals onderwijzers, opleiders, dokters, sociaal werkers, advocaten, politiediensten, enz.;
- b) ontwikkeling van informatiebronnen op Gemeenschapsniveau om NGO's en overheidsorganisaties te helpen en te informeren over voor het publiek toegankelijke informatie op het gebied van geweld, de middelen om geweld te voorkomen en de reïntegratie van slachtoffers die wordt verzameld door gouvernementele, niet-gouvernementele, academische en andere instanties; op die manier kan deze informatie worden opgenomen in alle relevante informatiesystemen;
- c) bevordering van de invoering van maatregelen om gevallen van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen en de verschillende vormen van handel in vrouwen en kinderen met het oog op seksuele uitbuiting bij de autoriteiten te melden.

De ontwikkeling van materiaal om het reeds bestaande materiaal aan te vullen of daaraan aan te passen zodat het in andere geografische gebieden of voor andere doelgroepen kan worden gebruikt.

II. AANVULLENDE ACTIES

Ten einde te garanderen dat alle door het programma bestreken gebieden aan bod komen, zelfs indien voor een bepaald gebied geen voorstellen of geen geschikte voorstellen worden ingediend, zal de Commissie meer proactieve activiteiten uitvoeren om eventuele lacunes aan te vullen.

Bijgevolg zullen in het kader van het programma op initiatief van de Commissie aanvullende acties worden uitgevoerd onder andere op de volgende gebieden:

- a. de ontwikkeling van geweldindicatoren zodat de impact van het beleid en van de projecten kan worden gekwantificeerd;
- b. de invoering van een procedure voor regelmatige en duurzame gegevensvergaring, bij voorkeur met de hulp van EUROSTAT, zodat het geweld in de Europese Unie nauwkeuriger kan worden gekwantificeerd;
- c. het inventariseren, telkens dit mogelijk is, van de beleidsaspecten van de in het kader van de gefinancierde projecten uitgevoerde werkzaamheden ten einde op Gemeenschapsniveau gemeenschappelijke beleidslijnen voor te stellen op het gebied van geweldbestrijding en de justitiële praktijken te versterken;
- d. het verspreiden op Europees niveau van goede praktijken die voortvloeien uit de gefinancierde projecten; zulks is mogelijk aan de hand van verschillende middelen:
 - (1) het produceren en verspreiden van schriftelijk materiaal, CD-ROM's, video's en internetsites;
 - (2) detachering en uitwisseling van ervaren personeel tussen verschillende organisaties of het ondersteunen van dergelijke initiatieven om de tenuitvoerlegging mogelijk te maken van nieuwe oplossingen of praktijken die elders doeltreffend zijn gebleken;
 - (3) een enkele NGO in staat stellen gebruik te maken van de resultaten van het Daphne-programma, deze aan te passen of over te dragen naar een ander actiegebied van de Unie of naar een andere categorie van begunstigden.
- e. de organisatie van studiebijeenkomsten voor alle bij de gefinancierde projecten betrokken partijen ten einde het beheer en de netwerkvormingscapaciteiten te verbeteren en de informatie-uitwisseling te ondersteunen;
- f. het uitvoeren van studies en organiseren van vergaderingen van deskundigen en studiebijeenkomsten die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van de actie waarvan zij een integrerend deel uitmaken.

Daarnaast kan de Commissie ervoor zorgen dat bij de uitvoering van het programma organisaties worden ingeschakeld die belast worden met de technische steunverlening. Deze zullen worden gefinancierd in het kader van het algemeen financieel kader en onder dezelfde voorwaarden als de deskundigen.

FINANCIEEL MEMORANDUM

Beleidsgebied(en): Immigratie, asiel, visa, vrij verkeer van personen, burgerlijk recht, burgerschap en grondrechten.

Activiteit(en): 45.40 : Bestrijding van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen

TITEL VAN DE ACTIE: DAPHNE-PROGRAMMA (BESTRIJDING VAN GEWELD TEGEN KINDEREN, JONGEREN EN VROUWEN)

1. BEGROTINGSPLAATS(EN) EN RUBRIEK(EN)

B5-802

2. GLOBALE CIJFERS

2.1. Totale toewijzing voor de actie (deel B): miljoen EUR aan VK

38 miljoen EUR (voor meer informatie zie bijlage)

Overeenkomstig het Interinstitutioneel Akkoord van 6 mei 1999 (PB C 172/1 van 18.6.1999), met name onderdeel E, punt 33, kan het bovengenoemde bedrag worden aangepast na de toetreding van de nieuwe lidstaten in 2004.

2.2. Duur:

01/01/2004 – 31/12/2008

2.3. Meerjarenraming van de uitgaven:

- (a) Tijdschema vastleggingskredieten/betalingskredieten (financiering uit de begroting) (zie punt 6.1.1)

in miljoen EUR (tot op drie decimalen nauwkeurig)

Jaar	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Vastleggingen	6,40	7,90	7,90	7,90	7,90			38,00
Betalingen	3,20	7,15	7,90	7,90	7,90	1,975	1,975	38,00

- (b) Technische en administratieve bijstand en ondersteuningsuitgaven (zie punt 6.1.2)

Vastleggingen	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60			3,00
Betalingen	0,30	0,60	0,60	0,60	0,60	0,30		3,00

Subtotaal a+b								
Vastleggingen	7,00	8,50	8,50	8,50	8,50			41,00
Betalingen	3,50	7,75	8,50	8,50	8,50	2,275	1,975	41,00

- (c) Financiële gevolgen in verband met de personele middelen en andere huishoudelijke uitgaven
(zie punten 7.2 en 7.3)

Vastleggingen/ betalingen	0,594	0,594	0,594	0,594	0,297	0,297		3,564
------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	-------

TOTAAL a+b+c								
Vastleggingen	7,594	9,094	9,094	9,094	9,094	0,297	0,297	44,564
Betalingen	4,094	8,344	9,094	9,094	9,094	2,572	2,272	44,564

2.4. Verenigbaarheid met de financiële programmering en de financiële vooruitzichten

Voorstel verenigbaar met de bestaande financiële programmering

- [X] Dit voorstel vereist een herprogrammering van de betrokken rubriek van de financiële vooruitzichten.

Voor dit voorstel moeten, in voorkomend geval, de bepalingen van het interinstitutioneel akkoord worden toegepast.

2.5. Financiële gevolgen voor de ontvangsten:

Dit voorstel heeft geen enkele financiële implicatie (betreft technische aspecten in verband met de tenuitvoerlegging van een maatregel)

OF

- [X] Dit voorstel heeft financiële gevolgen - het effect op de ontvangsten is als volgt:

Bijdrage van EVA/EER-landen: 2,128% (cijfers 2002)

in miljoen EUR (tot op één decimaal nauwkeurig)

Begrotings plaats	Ontvangsten	Vóór de actie 2003	Situatie na de actie					
			2004	2005	2006	2007	2008	[n+5]
	<i>a) Ontvangsten in absolute termen</i>	0,1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	
	<i>b) Wijziging van de ontvangsten</i>	Δ						

3. BEGROTINGSKENMERKEN

Aard van de uitgave		Nieuwe	Bijdrage van de EVA-landen	Bijdragen van de kandidaat-lidstaten	Benaming in financiële vooruit-zichten
NVU	Gesplitste kredieten	NEEN	JA	JA	Neen [3]

4. RECHTSGROND

Artikel 152 VEU.

5. BESCHRIJVING EN MOTIVERING

5.1. Behoefte aan een maatregel van de Gemeenschap

5.1.1. Doelstellingen

Dit programma draagt bij tot de verwezenlijking van de algemene doelstelling om burgers een hoog beschermingsniveau te verschaffen in een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, met inbegrip van de bescherming van hun lichamelijke en geestelijke gezondheid. Het is de bedoeling om in dit kader alle vormen van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen te voorkomen en te bestrijden door preventie van geweld en door steunverlening aan slachtoffers van geweld om met name te voorkomen dat zij in de toekomst opnieuw aan geweld worden blootgesteld. Voorts zullen NGO's en andere organisaties die op dit gebied actief zijn, worden ondersteund en aangemoedigd. Op die manier zal het programma bijdragen tot het sociale welzijn.

De acties die in het kader van dit programma moeten worden uitgevoerd en die in de bijlage zijn vermeld, hebben tot doel:

- a) transnationale acties te bevorderen die erop gericht zijn:
 - i. multidisciplinaire netwerken op te richten, in het bijzonder ter ondersteuning van slachtoffers van geweld en risicogroepen;

- ii. de uitwisseling van informatie te garanderen alsmede de inventarisering en de verspreiding van goede praktijken, mede door opleiding, studiebezoeken en uitwisselingen van personeel;
 - iii. het grote publiek en doelgroepen, zoals specifieke beroepscategorieën en autoriteiten, bewust te maken van de problematiek om een beter inzicht te verschaffen, de toepassing van het beginsel inzake nultolerantie ten aanzien van geweld te bevorderen, de ondersteuning van slachtoffers aan te moedigen en het melden van gevallen van geweld bij de betreffende autoriteiten te stimuleren;
 - iv. aan geweld gerelateerde verschijnselen te bestuderen;
- b. op initiatief van de Europese Commissie aanvullende acties uit te voeren zoals studies, ontwikkeling van indicatoren, verzameling van gegevens, studiebijeenkomsten, vergaderingen van deskundigen of andere activiteiten om de basiskennis van het programma uit te breiden en de in het kader van het programma verkregen informatie te verspreiden.

5.1.2. Maatregelen in verband met de ex ante evaluatie

Dit besluit is gericht op de voortzetting van het vorige Daphne-programma. Halverwege werd een evaluatie van het Daphne-programma verricht, waarin expliciet ex ante elementen werden opgenomen. Het was onder andere de bedoeling na te gaan of het programma nog steeds beantwoordde aan de bestaande behoeften. De resultaten van de evaluatie werden in aanmerking genomen bij de beslissing om het programma na 2003 voort te zetten.

Deze evaluatie werd uitgevoerd in het laatste kwartaal van 2001 en werd in maart 2002 gepubliceerd (COM(2002) 169 def, SEC(2002) 338). Het was een interne evaluatie die gebaseerd was op een systeem van specifieke follow-up door externe deskundigen. Het omvat twee bezoeken aan **alle** projecten op verschillende tijdstippen. Het eerste bezoek vindt plaats tijdens de uitvoering van het project en heeft hoofdzakelijk betrekking op het verloop ervan. Tijdens het tweede bezoek, dat plaatsvindt zes maanden na de voltooiing van het project, staan de resultaten en contacten met de eindbegunstigden centraal. Bij de tussentijdse evaluatie van het programma werd met name van deze informatie uitgegaan. Het verslag werd op 25 september 2002 toegestuurd aan DG BUDG en is tevens beschikbaar op de website van Daphne.

De ex ante elementen van de tussentijdse evaluatie werden besproken door het programmacomité dat bestaat uit vertegenwoordigers van de lidstaten. Zij werden ook in aanmerking genomen tijdens de discussie die in het Europees Parlement werd gevoerd om na te gaan of het programma moest worden verlengd, hetgeen geleid heeft tot de goedkeuring van resolutie A5-0233 (2002). De belangrijkste elementen luiden als volgt:

Er is nog steeds behoefte aan een programma ter bestrijding van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen zoals blijkt over de overweldigende respons op het Daphne-programma (zie bijlage 1). Bij het eerste Daphne-programma waren meer dan 1000 NGO's en andere op dit gebied actieve organisaties in Europa betrokken die op hun beurt verschillende tienduizenden rechtstreekse begunstigden (kinderen, jongeren en vrouwen) hebben bereikt. De doelgroepen die in aanmerking komen voor het programma Daphne II, zijn dezelfde als die van het Daphne-programma, d.w.z. kinderen, jongeren en vrouwen.

Het algemene doel van het programma is de bestrijding van het tegen deze doelgroepen gerichte geweld. Dit algemeen doel blijft relevant. Meer specifieke doelstellingen zijn de oprichting van multidisciplinaire netwerken van organisaties die actief zijn op het gebied van geweldbestrijding, in het bijzonder om slachtoffers en risicogroepen te ondersteunen. Deze netwerken moeten instaan voor de uitwisseling van informatie en de inventarisering en verspreiding van goede praktijken mede door opleiding, studiebezoeken en uitwisseling van personeel. Zij zullen de doelgroepen (groot publiek, specifieke beroepen en autoriteiten) meer bewust maken van de problematiek zodat zij hierin meer inzicht krijgen, het beginsel van nultolerantie ten aanzien van geweld wordt toegepast, de ondersteuning van slachtoffers wordt aangemoedigd en het melden van gevallen van geweld bij de relevante autoriteiten wordt gestimuleerd. Tenslotte zullen deze netwerken ook de aan geweld gerelateerde verschijnselen bestuderen.

Voorts worden in de tussentijdse evaluatie nuttige programma-indicatoren voorgesteld die zullen worden opgenomen in Daphne II zoals het aantal opgerichte netwerken, het aantal slachtoffers in de verschillende doelgroepen waaraan hulp werd verleend, het aantal georganiseerde voorlichtingscampagnes, het aantal goede praktijken dat in andere geografische gebieden en/of ten behoeve van andere doelgroepen werd gebruikt en aangepast en het aantal ontwikkelde informatie- en bewustmakingsinstrumenten (CD-ROM, video, posters, brochures, enz.).

Een van de conclusies van de tussentijdse evaluatie was dat de toegevoegde waarde op Europees niveau nauw verband hield met de opgerichte transnationale netwerken. Gezien de aard van de behandelde materie is een gecoördineerde en multidisciplinaire benadering van essentieel belang en moeten de verschillende partijen die op Europees niveau verantwoordelijk zijn voor geweldbestrijding, daarbij worden betrokken. Aangenomen wordt dat door de totstandbrenging van een kader op het gebied van opleiding, informatie, studie en uitwisseling van goede praktijken ten behoeve van diegenen die verantwoordelijk zijn voor de bestrijding van geweld in al zijn vormen, wij in staat moeten zijn dergelijk geweld op een meer doeltreffende wijze te voorkomen en te bestrijden. Dit geldt ook voor het programma Daphne II.

Uit de tussentijdse evaluatie is tevens gebleken dat deze communautaire actie positieve gevolgen heeft voor de slachtoffers van geweld en de werkzaamheden van de lidstaten op wetgevingsgebied aanvult. In de periode 2000-2002 werd eveneens vastgesteld dat bepaalde door het Daphne-programma gefinancierde projecten werden voortgezet met de steun van de nationale autoriteiten hetzij door financiële steun, hetzij in het kader van het beleid. De Daphne-financiering wordt derhalve beschouwd als een "startkapitaal" en kan leiden tot synergie.

In de tussentijdse evaluatie van het programma Daphne I wordt tevens gewezen op een aantal zwakke punten van het programma: bepaalde actieterreinen moeten immers worden versterkt, de verspreiding van de verkregen resultaten moet worden verbeterd en aan de aanvragers moeten meer gedetailleerde richtsnoeren worden gegeven. Deze punten werden gebruikt als uitgangspunt om het huidige programma te verbeteren en werden ook in aanmerking genomen bij de volgende acties van het programma.

Op basis van de conclusies van de tussentijdse evaluatie van het programma Daphne I zal het hierboven omschreven follow-upsysteem worden verbeterd voor het programma Daphne II. De veelomvattende follow-up van alle projecten zal worden voortgezet voor Daphne II, met inbegrip van de evaluaties van de resultaten van de projecten zes maanden na hun voltooiing. Dit zal worden versterkt door een evaluatiemechanisme op het niveau van het programma.

Voorts is het de bedoeling indicatoren vast te stellen en gegevens te verzamelen om de verschillende resultaten van het programma en de verschillende bereikte bevolkingsgroepen te kunnen meten.

5.1.3. Maatregelen naar aanleiding van de ex post evaluatie

Er werd nog geen ex post evaluatie uitgevoerd van het programma Daphne I aangezien dit nog steeds aan de gang is en pas eind 2003 wordt afgerond.

De definitieve evaluatie begint in 2003. Deze evaluatie zal een ex post evaluatie omvatten van de projecten die zijn gefinancierd in het kader van de voorbereidende acties voor Daphne I, d.w.z., in 1998 en 1999.

5.2. Overwogen acties en regelingen op het gebied van de begroting

De doelgroepen van dit besluit zijn kinderen, jongeren en vrouwen die slachtoffer zijn of kunnen worden van geweld.

De concrete maatregelen die moeten worden genomen om het programma uit te voeren, zijn transnationale acties en aanvullende maatregelen zoals vastgesteld in punt 5.1.1 hierboven.

Deze maatregelen zullen bijdragen tot een efficiëntere netwerkvorming en tot een betere voorlichting en bewustmaking van het grote publiek en van de specifieke doelgroepen (medisch personeel, politiediensten, journalisten, onderwijzend personeel, enz.) en zullen de verspreiding en het gebruik van goede praktijken ter bestrijding van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen bevorderen.

Het aandeel van de financiële steunverlening uit de Gemeenschapsbegroting zal niet meer bedragen dan 80% van de totale kosten van het project voor transnationale acties, maar kan 100% bedragen voor de aanvullende maatregelen.

5.3. Methoden

De uitvoering van de activiteiten zal als volgt verlopen:

- alle taken van de overheidsinstanties zullen worden uitgevoerd door ambtenaren van de Commissie (beleidsaangelegenheden, jaarlijks werkplan, contractuele aangelegenheden, financiële kwesties (vastleggingen en betalingen) enz.);
- de logistiek in verband met de manipulatie van de dossiers zal worden toevertrouwd aan een instantie voor technische en administratieve (TAA) bijstand, de behandeling van de voorstellen, het coderen in een gegevensbank, het onderhoud van een gegevensbank, het fotokopiëren, het opstellen van lijsten, enz.);
- de controlebezoeken en de evaluaties van de stand van zaken zullen worden uitgevoerd met de hulp van externe deskundigen.

6. FINANCIËLE GEVOLGEN

6.1. Totale financiële gevolgen voor deel B - (voor de gehele programmeringsperiode)

(De wijze van berekening van de in onderstaande tabel opgevoerde totale bedragen moet aan de hand van de uitsplitsing in tabel 6.2 worden toegelicht)

6.1.1. Financiering

VK in miljoen € (tot op drie decimalen nauwkeurig)

Opsplitsing	Jaar 2004	2005	2006	2007	2008	2009 & 2010	Totaal
Transnationale acties	5,44	6,72	6,72	6,72	6,72	0	32,30
Aanvullende maatregelen	0,96	1,19	1,19	1,19	1,19	0	5,70
TOTAAL	12,35	12,35	12,35	12,35	12,35		38,00

6.1.2. Technische en administratieve bijstand, ondersteuningsuitgaven en IT-uitgaven (vastleggingskredieten)

	Jaar 2004	2005	2006	2007	2008	2009 & 2010	Totaal
1) Technische en administratieve bijstand							
a) Bureaus voor technische bijstand							
b) Andere technische en administratieve bijstand:							
- intra muros:	—	—	—	—	—		—
- extra muros: (TAA)	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20		1,00
waarvan voor de invoering en het beheer van geïnformatiseerde beheerssystemen							
Subtotaal 1	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20		1,00
2) Ondersteuningsuitgaven							
a) Studies	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18		0,90
b) Vergaderingen van deskundigen	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17		0,85
c) Informatie en publicaties; externe evaluatie	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05		0,25
Subtotaal 2	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40		2,00
TOTAAL	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60		3,00

6.2. Berekening van de kosten per overwogen maatregel in deel B (voor de gehele programmeringsperiode)²⁶

VK in miljoen € (tot op drie decimalen nauwkeurig)

Opsplitsing	Soort producties:	Aantal producties (totaal voor 2004-2008)	Gemiddelde jaarlijkse kosten per eenheid (€)	Totale kosten (totaal voor de jaren 1...n)
	1	2	3	4=(2X3)
<u>Transnationale acties</u>				
- Maatregel 1	Grote projecten	65	250 000	16 250 000
- Maatregel 2	Projecten	107	150 000	16 050 000
—	—	—	—	—
<u>Aanvullende maatregelen</u>	—	—	—	—
- Maatregel 1	Studies	24	50 000	1 200 000
- Maatregel 2	Gegevens-vergaring	—	—	2 000 000
- Maatregel 3	—	—	—	500 000
—	Verspreiding van schriftelijk materiaal	—	—	—
- Maatregel 4	—	—	—	—
—	Ondersteuning van bij het project betrokken personeel	40	25 000	1 000 000
- Maatregel 5	—	40	25 000	1 000 000
	Projecten voor overdracht van resultaten			
TOTALE KOSTEN				38 000 000

²⁶

Zie het afzonderlijke oriënterende document voor meer informatie.

7. GEVOLGEN VOOR HET PERSONEELSBESTAND EN DE ADMINISTRATIEVE UITGAVEN

7.1. Gevolgen voor de personele middelen

Soorten ambten		Voor het beheer van de actie toe te wijzen personeel waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande en/of extra middelen		Totaal	Beschrijving van de taken die uit de actie voortvloeien
		Aantal vaste ambten	Aantal tijdelijke ambten		
Ambtenaren of tijdelijke functionarissen	A	1,5		1,5	Programmabeheer
	B	2		2	Financieel beheer
	C	2		2	Secretariaat
Andere personele middelen					
Totaal		5,5		5,5	

7.2. Algemene financiële gevolgen in verband met de personele middelen

Soort ambten	Bedrag (€)	Berekeningsmethode *
Ambtenaren	594 000	5,5 personeel * 108 000/jaar
Tijdelijke functionarissen		
Ander personeel (begrotingsplaats vermelden)		
Totaal	594 000	

De bedragen stemmen overeen met de totale uitgaven gedurende twaalf maanden.

7.3. Andere huishoudelijke uitgaven die uit de actie voortvloeien

Begrotingsplaats (nummer en omschrijving)	Bedrag in €	Berekeningsmethode
Totale toewijzing (titel A7)		
A0701 – Dienstreizen	4 000	5 dienstreizen * 1 persoon
A07030 – Vergaderingen	—	—
A07031 – Verplichte comités: beheer : raadgevend comité	41 000	2 vergaderingen * 25 personen
A07032 – Niet-verplichte comités	—	—
A07040 – Conferenties	163 000	1 conf. * 200 personen
A0705 – Studies en adviezen	—	—
Overige uitgaven (specificeren)		
Informatiesystemen (A-5001/A-4300)		
Andere uitgaven - deel A (specificeren)		
Totaal	208 000	

De bedragen stemmen overeen met de totale uitgaven gedurende twaalf maanden.

I.	Jaartotaal (7.2 + 7.3)	802 000€
II.	Duur van de actie	5 jaar
III.	Totale kosten van de actie (I x II)	4 010 000 €

(Bij de raming van de voor de actie noodzakelijke personele en administratieve middelen moeten de DG's/diensten rekening houden met de besluiten van de Commissie in het kader van het oriënterend debat over en de goedkeuring van het voorontwerp van begroting (VOB). Dit betekent dat de DG's moeten aangeven dat de personeelskosten kunnen worden gedekt binnen de voorlopige toewijzing waarin bij de goedkeuring van het VOB is voorzien.

In uitzonderlijke gevallen (waarin de acties niet konden worden voorzien bij de opstelling van het VOB) zal de Commissie moeten worden verzocht te beslissen of en hoe (via een aanpassing van de voorlopige toewijzing, een herschikking ad hoc, een gewijzigde en aanvullende begroting of een nota van wijzigingen op het ontwerp van begroting) de tenuitvoerlegging van de voorgestelde actie kan worden aanvaard.)

8. FOLLOW-UP EN EVALUATIE

8.1. Regelingen in verband met de follow-up

Met het oog op de follow-up en de controle van de gefinancierde acties zullen de reeds in het kader van het vorige Daphne-programma geldende mechanismen opnieuw worden toegepast. Alle projecten maken gedurende de uitvoeringsperiode het voorwerp uit van controlebezoeken om na te gaan in hoeverre vooruitgang is geboekt, welke resultaten zij hebben opgeleverd en om advies te geven met het oog op een positief resultaat.

8.2. Regelingen en schema voor de geplande evaluatie

De Commissie voert jaarlijks een ex post evaluatie uit. Alle gefinancierde projecten worden na voltooiing geanalyseerd zodat hun algemene werking en het resultaat, de reële en waarschijnlijke impact op de begunstigden, de bijdrage tot de algemene doelstellingen van het programma en de verhouding kosten-baten kunnen worden geëvalueerd. Deze evaluaties worden samengevat in een jaarverslag dat een algemeen beeld geeft van de verwezenlijkingen op de verschillende gebieden van het programma.

Op basis van deze gegevens worden het tussentijds verslag en het eindverslag over het programma ingediend.

9. MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN FRAUDE

Op het subsidieaanvraagformulier moeten gegevens worden ingevuld over de identiteit en de hoedanigheid van de potentiële begunstigden zodat hun betrouwbaarheid van tevoren kan worden nagegaan.

Alle tussen de Commissie en de begunstigden gesloten contracten en overeenkomsten bevatten bepalingen ter bestrijding van fraude (controles, tussentijdse verslagen en eindverslag). Voordat de tussentijdse betalingen en de slotbetaling worden verricht zal de Commissie de verslagen controleren om zich ervan te vergewissen dat de geplande werkzaamheden naar behoren zijn uitgevoerd.

Daarnaast voert de Commissie controles ter plaatse uit om na te gaan hoe de fondsen werden gebruikt.

Bijlage bij het Financieel Memorandum

De in het kader van het programma Daphne I vastgestelde situatie ziet er als volgt uit:

	2000	2001	2002	Totaal		
Ontvangen voorstellen	415	209	266	890		
<i>Gevraagde middelen (miljoen €)</i>	40,2	34,2	42,2	116,5	100%	
"Aanvaardbare" voorstellen	245	114	126	485		
<i>Gevraagde middelen (miljoen €)</i>	23,7	18,7	20,0	62,3	53%	100%
Goedgekeurde projecten	47	26	39	112		
<i>Gevraagde middelen (miljoen €)</i>	4,6	4,5	5,5	14,6	13%	23%

1. De "aanvaardbare" voorstellen zijn die welke van voldoende kwaliteit zijn om te worden gefinancierd in het geval waarin de nodige begrotingsmiddelen beschikbaar zijn. Uit de tabel blijkt dat de begroting die beschikbaar is om daadwerkelijk projecten te financieren een vierde (23%) bedraagt van hetgeen kan worden gefinancierd indien alle voorstellen van goede kwaliteit geselecteerd worden.

Om dit probleem op te lossen wordt voorgesteld de begroting te verhogen met 45% waardoor de financiering mogelijk wordt van 30% (in plaats van 23%) van het door de "aanvaardbare" voorstellen vereiste bedrag.

2. Bovendien moeten vanaf 2004 de nieuwe lidstaten ten volle aan het programma kunnen deelnemen. Door de toetreding van de tien nieuwe lidstaten komen er nog eens 100 miljoen burgers bij (d.w.z. dat de EU-bevolking met 25% toeneemt); maar in die landen komen er meer en ernstiger problemen voor op het gebied van geweld. Bovendien hebben de NGO's van deze landen meer hulp nodig op het gebied van organisatie en beheer.

Om aan deze situatie het hoofd te bieden wordt een extra bijdrage voorgesteld van 6,3 miljoen €, d.w.z. 22% van het voor de 15 huidige lidstaten uitgetrokken bedrag.

3. Sedert het begin van het Daphne-programma (2000-2003) is het actiekader ter bestrijding van geweld, met name ten aanzien van kinderen, uitgebreid met een reeks nieuwe internationale wetten en Europese instrumenten en er werd aangedrongen op meer onderling overleg om een groot aantal multidisciplinaire transnationale acties uit te voeren²⁷. Voorts blijkt systematisch uit de jaarlijkse evaluaties van het Daphne-

²⁷

Deze omvatten het facultatief protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind betreffende de verkoop van kinderen, prostitutie, pornografie en mensenhandel; ILO Verdrag 182 (en Aanbeveling 190) inzake de ergste vormen van kinderarbeid; de Overeenkomst van de VN over grensoverschrijdende georganiseerde misdaad en het aanvullend protocol inzake mensenhandel; de tijdens de Tweede Wereldcongres tegen de seksuele uitbuiting van kinderen goedgekeurde documenten

programma dat de verspreiding van de resultaten moet worden verbeterd en de vormen van geweld moeten worden bestreden die niet het voorwerp uitmaken van de voorstellen die door NGO's en andere organisaties in het kader van de oproep tot het indienen van voorstellen zijn ingediend. Tenslotte wordt in Resolutie A5-0233(2002) van het Europees Parlement over het Daphne-programma voorgesteld acties uit te voeren met het oog op de vaststelling van geweldindicatoren en het verzamelen van relevante gegevens in geheel Europa.

Er wordt dan ook voorgesteld om voor deze acties nog eens 6 miljoen € toe te voegen, hetgeen overeenstemt met 15% van de totale begroting voor Daphne II.

Samengevat ziet de gevraagde begroting er als volgt uit:

	Daphne I (2000-2003)	Daphne II (2004-2008)
Projecten (momenteel kan slechts 23% van het voor de "aanvaardbare" projecten gevraagde bedrag worden gefinancierd; er wordt een verhoging van de begroting met 45% voorgesteld om 30% van het gevraagde bedrag te kunnen financieren)	20 M€	29 M€
Nieuwe lidstaten (10 nieuwe lidstaten in 2004 met 100 miljoen inwoners (25% van de huidige EU), maar met meer en ernstiger problemen op het gebied van geweld)	0 M€	6,3 M€
Versterking van de actie ten aanzien van bepaalde vormen van geweld en een betere verspreiding van de resultaten door middel van aanvullende acties :	0 M€	5,7 M€
Totaal	20 M€	41 M€
Jaarlijkse toewijzing	5 M€	8,2 M€

De voorgestelde financiële steunverlening zal er als volgt uitzien:

	2004	2005	2006	2007	2008
Begroting voor vastleggingen	7	8,5	8,5	8,5	8,5

(Yokohama, 2001) en het Regionaal Overleg van Boedapest alsmede de buitengewone zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over kinderen (New York, 2002).